

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	CANALS
Direcció	
Edifici	Parròquia de Sant Jaume d'Aiacor

Campanes desaparegudes

Nom	Sant Jaume en l'aparició de Zaragoza
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 0 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos) 277 kg
Fonedor	ROSES, DOMINGO; ROSES, VICENTE
Any fosa	1826
Descripció	<p>El 22 de juliol de 1826, en vespres de la festa patronal d'Aiacor, es beneí solemnement la nova campana major de la parròquia, dedicada a "San Jayme en la Aparición de Zaragoza", fosa pels germans Domingo i Vicente Roses, "fabricantes de campanas vecinos del lugar de Benissoda", a instàncies del comú del poble. Obtinguda la preceptiva llicència de l'arquebisbat, que havia estat gestionada a través del clero de la Seu de Xàtiva, la benedicció fou presidida –segons consta a l'acta– pel rector de la parròquia i concelebrada per mossens vinguts de l'Alcúdia de Crespins i Cerdà, i per un caputxí del convent de Xàtiva, en presència de la plana major de l'Ajuntament. La col·locació de la nova campana empleà a un obrer, que hagué de preparar el finestral que l'acolliria; a un fuster, que confeccionà la truja; i a un ferrer, a qui s'encarregà un nou ganxo al què unir la corda per tocar-la. La campana pesà 23 arroves i 28 lliures, açò és, uns 277 quilos.</p> <p>(AHP Aiacor, Libro de cuentas del lugar de Ayacor, sign. 53, fol. 284r)</p>
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	SARRIÓ ANDRÉS, Pau M.
Data	17-03-2026

Nom	Sant Antoni de Pàdua
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 0 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos) 210 kg
Fonedor	ROSES
Any fosa	1832

Descripció	<p>L'1 d'octubre de 1832 foren beneïdes dos noves campanes per al campanar d'Aiacor, que havien estat "fabricadas en Chella por los campaneros José y Vicente Roses, vecinos del mismo": una campana de 18 arroves i 6 lliures, advocada a Sant Antoni de Pàdua; i una major, titulada –com la predecessora de 1826– "San Jayme en la aparición de Zaragoza", que es correspon amb l'actual campana "grossa". A més d'haver fos les dos campanes, José i Vicente Roses degueren proveïr-les de la seua instal·lació, com es desprén d'un rebut generat per la fàbrica de la parròquia, en què se'ls satisfieien les despeses derivades de la "madera, yerros para las truchas, badajos para las campanas y selletas". A la vista de l'absència de refoses posteriors, cal deduir que aquesta campana desaparegué en els espolis de la Guerra Civil i fou substituïda, el 1941, per una nova advocada, també, a Sant Antoni de Pàdua.</p> <p>(AHP Aiacor, Libro de cuentas del lugar de Ayacor, sign. 53, fol. 284r)</p>
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	SARRIÓ ANDRÉS, Pau M.
Data	17-03-2026

Campanes actuals

Nom	Verge del Carmen (1)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 37 Vora 4 Altura del bronze 32 Pes aproximat (en quilos)29 kg
Fonedor	PORTILLA, HERMANOS (GAJANO)
Any fosa	2016
Descripció	
Fotos	10
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	SARRIÓ ANDRÉS, Pau M.
Data	17-03-2026

Nom	Sant Antoni de Pàdua (2)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 70 Vora 7 Altura del bronze 60 Pes aproximat (en quilos)199 kg
Fonedor	ROSES VIDAL, MANUEL (VALÈNCIA)
Any fosa	1941
Descripció	La campana té set anses i en l'espatlla hi ha un grup de tres cordons i altre de dos. A continuació, al mig té una creu i esta inscripció incisa: "SAN ANTONIO DE PADUA / AYACOR 1941". El fet que figure aquesta dada està relacionat amb la destrucció de campanes durant la Guerra Civil (1936-1939), quan centenars de bronzes es retiraren dels campanars sense cap control ni inventari. Per no indicar les inscripcions el lloc d'origen, la majoria no es pogueren recuperar, per tant, acabada la Guerra a les noves campanes es va afegir el nom del poble, per poder-les recuperar si es repetia aquesta situació. Per altra banda, estan incises, així que sembla que varen ser afegides quan la campana estava ja fosa. Per altra banda, la tècnica d'execució de les inscripcions permet intuir que aquestes es realitzaren posteriorment a la fosa de la campana, per tant, la peça es podria haver fos de forma quasi seriada i dotada d'elements genèrics (creu o marca de fàbrica), mentre que el text es va afegir quan es va encomanar la peça per al poble. Finalment, té al mig peu la marca de fàbrica: "FUNDICION / DE / MANUEL ROSES VIDAL / HIJO DE M. ROSES SANTOS / VALENCIA".
Fotos	27
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Martell pica 3 cm baix - Batall desgastat; ben lligat. La campana es troba instal·lada a una de les finestres de la Sala de les Campanes. Té una truja de ferro i està mecanitzada amb motor d'impuls i electromall monofàsic. Disposa de batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	La instal·lació de la campana no és tradicional, per tant, recomanem la restauració de la campana. El bronze cal que es baixe de la torre i netejar per eliminar la brutícia que acumula. La truja es deu renovar per altra de fusta de perfil tradicional local. Igualment, cal canviar el motor de vol continu per altre d'impuls.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	04-09-2022

Nom	Sant Jaume (3)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 88 Vora 8 Altura del bronze 77 Pes aproximat (en quilos)395 kg
Fonedor	ROSES
Any fosa	1832

Descripció	La campana presenta motius antropomorfs en sis de les anses. Seguidament, hi ha en el terç dos grups de dos cordons i entre ells aquesta inscripció en espanyol i llatí: "? S ? JAIME ? APOSTOL ? ORA ? PRO ? ?OBIS ? A?O ? I832 ? ? ?". La part en llatí es tradueix com "PREGA PER NOSALTRES". A continuació hi ha en el mig una creu de calvari i, per últim, cinc cordons en el mig peu i dos més en el peu. La creu, les anses o la distribució dels cordons permeten vincular la campana amb els fonadors ROSES de Chella, actius entre finals del segle XVIII i principis del XIX; autors d'altres campanes conservades a La Granja de la Costera entre d'altres.
Fotos	35
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Martell pica 3 cm baix - Batall desgastat; ben lligat. La campana es troba instal·lada a una de les finestres de la Sala de les Campanes. Té una truja de ferro i està mecanitzada amb motor d'impuls i electromall monofàsic. Disposa de batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	La instal·lació de la campana no és tradicional, per tant, recomanem la restauració de la campana. El bronze cal que es baixe de la torre i netejar per eliminar la brutícia que acumula. La truja es deu renovar per altra de fusta de perfil tradicional local. Igualment, cal canviar el motor de vol continu per altre d'impuls.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	04-09-2022

Información completa: [Parròquia de Sant Jaume d'Aiacor - \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (05-06-2026)